

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 Hk. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felcélás szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	---	--

Debrecen a harmadik egyetem.

A monstre-küldöttség a miniszterek előtt.

Khuen-Héderváry Károly gróf és Zichy János gróf nyilatkozatai.

Gyuljanak ki a kunyhók és paloták ablakai, örömmámorban usszon a városnak minden emberfia, bocsánat adassék a tudatlanoknak, elnézés a tudálékosoknak: — a nagy megvilágosodás perce elérkezett! *Egyetemet kap Debrecen városa.* Elült a nagy harc, melybe országrészek fáradtak bele és a munka, melyet a kormány az ország nevében végzett, valóban az ország lakosságának érdekeit és akaratát tükrözi vissza. Szébb, nemesebb, pártatlanabb munkát, mint a melyet *Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Zichy János gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter, az egész kormánnyal vállvetve végzett, alig került ki az elmúlt évek alkotásai közül.*

Mert könnyű a megoldás ott, ahol egy parlament vállvetve: *sajtóval* és az ország valamennyi törvényhatóságával igyekszik megtalálni legcélszerűbb utat. Ám oly kérdés, mint a harmadik egyetem elhelyezése, már nem elvi, de egyes rétegek *vitális* érdekeit érinti, nem az intézmény lényegét, de azon kívül eső *külső határokat* involvál maga után. Itt könnyű az elhajlás elvek, befolyások és más egyéni szempontok felé. De a *kormány erejét* és erkölcsi függetlenségének az *intaktségét*, hozzáférhetetlenségét mi sem dokumentálja jobban, mint az a szubjektív álláspont, mellyel ebben a kérdésben is, kizárólag az *országos szempontok* után és csak azoknak a figyelembevételével határoz s amikor *Debrecennek nyújtja az elsőséget*, nemcsak a városnak, hanem az egész magyar *nemzetnek* a kulturális érdekeit akarja kielégíteni.

Az a meleg gratuláció, mellyel Debrecen város küldöttségét a miniszterelnök és a kultuszminiszter elbocsátotta azonban már a város *népének* és a vármegye minden lakójának szólt: nyíltan, egyenesen, minden *félremagyarítását kizáró módon.* Szeged város küldöttsége előtt a miniszterek diplomatikus alakban fejtették ki azokat az elveket, melyek a kormányt a jövő kultúr építkezésekben irányítják s udvarias formában adtak reményekre jogosító választ, Debrecen város küldöttségének az egész kormány üdvözlését küldték ahhoz a nagy építkezéshez, mely „a befektetett erkölcsi és anyagi tőke kamatait busásan hozza meg”.

Ezekben a szavakban nincsen késés, nincsen halasztás és nincsen révedezés. Itt vilá-

gos az intenció, a szolemnis elhatározás. Az államférfiak nyelve nincs berendezkedve a *napi társalgás* egyszerű szóformájára. Ott mindig az a fő, hogy milyen körülmények között és minő formában történik. Tessék elolvasni a szegedi beszédet és mérlegelni a debreceni kijelentést. Csupa *tartózkodás* az előbbi, intim, közvetlen és *meleg* a debreceni. Ugy a kultuszminiszter, mint a miniszterelnök *szerencsekívánatát* is tolmácsolja. Aki még ezek után is kételkedik, vagy irigy önzésből szörzál-hasogatósádsdit játszik, arról nem kell kiállítani a bizonyítványt, hogy *analfabéta.*

Amikor tehát a kultuszminiszter a mai küldöttség üdvözlétére az ország képviselői előtt, a törvényhozás házában azt a kijelentést teszi, hogy „*Debrecen a létesítendő egyetem sorában az első között első lesz*”, nemcsak azt az elhatározását indokolta, hogy itt *szándékában* áll egyetemet állítani, de folytatólag mintegy nyomatékaul a szavaiban rejlő nagy ígéretnek, már „*szerencsét kíván*” ahhoz a „*befektetéshez*” is, mely ehhez „*erkölcsi és anyagi tőkében*” szükséges.

Hát ez a beszéd nem szorul magyarázatra. Befektetést csak *már folyamatban levő építkezések* alkalmával tesz az ember. A miniszter sem értelmezte másképp, mint a *legközelebbi időkben* megkezdendő építkezést, a melyre nemcsak Debrecen, de a *kormány is előkészült* annál is inkább, mert hisz reá vár a legnagyobb feladat ebben a korszakalkotó munkában.

Hogy a miniszterek pozitívabb formában nem nyilatkozhattak a *már meglevő döntésről*, azt mindenki természetesnek fogja találni *ma*, amikor a pozsonyi küldöttség éppen a *napokban tiszteleg* úgy a kultuszminiszter, mint a miniszterelnök előtt s az egyetem felállítására iránt benyújtandó *törvényjavaslat is pár nap múlva a Ház asztalán lesz.*

Debrecen városa nyugodtan foghat a nagy beruházásokhoz. Lerombolhatja a régi köveket, melyek romjain az új, a nagy Debrecen fog felépülni. De egyuttal tanulságokat is merithet a jövőre. A *Deák Ferenc utjain haladó kormányt, bár nem dolgozik sippal, dobbal és nádi hegedűvel, ismeri a feladatokat, amelyek a nemzet bizalma folytán reá hárulnak.* Ezekben a kérdésekben nem vezetik *kicsinyes párt- és külső szempontok, ám*

csöndben, észrevétlenül, de annál lelkiismeretesebben építi ki az állam kereteit, amelyek között nagygyá és hatalmassá növekedik ez a török-tatárdulásban és atyafiai pártoskodásban agyonfáradt nemzet.

A debreceni egyetemi monstre-deputáció fogadtatásáról részletes tudósításunk a következő:

Az indulás.

Reggel hét órakor már fütve állott a különvonat mozdonya. A küldöttség tagjai csoportosan érkeztek a pályaudvarra és nem sokára megtelt a különvonat minden kocsjaja. A küldöttség tagjainak elhelyezése körül *Szabó Elek* polgármesteri titkár szorgoskodott, aki nagy ügyességgel és körültekintéssel végezte súlyos munkáját. Hét óra husz perckor az állomásfőnök jelt adott az indulásra és a különvonat vitte a küldöttséget s vele egy város polgárságának bizalmát és reményét.

Utközben a megjelölt állomásokon szálltak föl a vidéki küldöttségek tagjai, akiket a fővárosban már vártak azok, akik előző napon mentek fel. A nyugati pályaudvaron várta a küldöttség tagjait *Kovács József* polgármester, akinek vezetése alatt a monstre-deputáció a parlament elé vonult. Ekkor már az egyetemi küldöttség tagjainak száma mintegy ötszázra növekedett. A képviselőházban csatlakoztak a képviselők tömegesen.

A küldöttség tagjai.

Az óriási nagy küldöttségben részt vettek a következők:

1. Debrecen sz. kir. város: Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester vezetése alatt: Csóka Sámuel, dr. Vargha Elemér, dr. K. Tóth Mihály, Medgyaszay Miklós tanácsnok, dr. Magoss György főügyész, dr. Tüdös Kálmán főorvos, Roncsik Lajos árvászéki elnök, Kondor Kálmán főszámvevőhelyettes, Szabó Elek polgármesteri titkár.
2. Tiszántuli kerület ref. egyház küldöttsége: Dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Degenfeld József főgondnok vezetése alatt.
3. Debreceni ref. egyház: Dicsőfi József lelkész vezetése mellett.
4. Ág. ev. egyház: Materny Lajos főesperes, Mayer János, Kolossa Ádám, Töpler Ottó, Handtel Vilmos, dr. Händel Vilmos.
5. Római katolikus egyház: Gróf Ferenc prépost-kanonok, Unger Gusztáv kuriai bíró, Lestyán Adorján udvari tanácsos. Szent-Királyi Tivadar, Mihalovits Jenő, dr. Csatthi Sándor.
6. Görög katolikus egyház: Papp János esperes, Kerekes Géza.

7. Debreceni izraelita hitközség: Krausz Vilmos főrabbi, Rosinger Lajos elnök, Fenyő Sándor, Burger D. József, ifj. Schvartz Vilmos, Hochfelder Jakab, dr. Szöllős Dezső, dr. Fejér Ferenc, Fischer Adolf, Hirschfeld Ármán.

8. Orth. izr. hitközség: Klein Ignác, Gyémánt Salamon, Frenkel Jenő, Weinstein Jakab, Klein Márton.

9. Ref. főgimnázium: Karav Sándor igazgató, dr. Petzkó Ernő, Török Péter. Jakuts István tanárok.

10. Ref. tanítóképző-intézet: Nagy József igazgató, Kovács István, P. Nagy Zoltán tanárok.

11. Ref. felsőbb leányiskola: Dr. Matolcsy László.

12. Kegyesrendi ház és főgimnázium: Dr. Lóky Béla házfőnök, igazgató.

13. Állami főreáliskola: Fazekas Sándor főigazgató, dr. Horvay Róbert, Nádasdy Alajos, dr. Kardos Albert.

14. Siketnémák intézete: Gácsér József igazgató.

15. Kereskedelmi tanintézet: Fábrián Lajos Mór igazgató.

16. M. kir. Gazdasági Akadémia: Ormándy János, Besskó József tanár.

17. Akadémiai ifjuság: Roncsik Jenő, Oszváth Pál joghallgatók, Bányay János, Kolozsvári Kiss László teológusok, Janó István bölcsészethallgató.

18. Orvos Gyógyszerész-egyesület: Dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos, dr. Csikos Sándor.

19. Kir. ítélő tábla: Unger Gusztáv kuriai bíró, Budaházy Zoltán táblabíró.

20. Kereskedelmi és Iparkamara: Szentkirályi Tivadar elnök, Debreczeni Lajos, Szávay Gyula, Nagy Béla, Rosenthal Ferenc, Fehér József, Leitner Ármán, Rozner Soma, Félégyházy János, Trigárszky Emil.

21. Csokonai Kör: Dr. Tüdös János, dr. Kenézy Gyula, Szávay Gyula, dr. Körösi Kálmár, dr. Kovács Gábor, dr. Kardos Albert.

22. Kereskedő társulat: Fenyéri Zádor Lajos kir. tanácsos, elnök, Bárdos Géza titkár, Kovács Mihály.

23. MÁV. üzletvezetőség: Uhlarik Béla üzletvezető, Erdős Frigyes, Mester István, Gáll Sándor, Rédl Szigfrid, Szentandrassy Árpád, Pető Aladár, Nyiri Géza.

24. Jogász és Tisztviselő Kör: Szilágyi Imre elnök, Rézler Ervin, dr. Csath Sándor.

25. Ügyvédi kamara: Márk Endre udvari tanácsos elnök, Szilágyi Imre, dr. Körösi Kálmán, dr. Magoss György.

26. Debreceni Zenekonzervatórium: P. Nagy Zoltán igazgató.

27. Debreceni szintársulat: Zilahy Gyula igazgató, Kassay Károly rendező.

28. Közjegyzői kamara: Lestyán Adorján udv. tan.

29. Kereskedelmi Csarnok: Kernhoffer József elnök, kir. tanácsos, Szöllős Rezső, Veszetky Zsigmond, Kelen Jenő, dr. Kardos Samu, Pongrácz Gyula, Molnár Ernő, Wiener Adolf, Váradi Ignác, dr. Grausz Márton, Sinszki János, ifj. Wiedder Sámuel, Hartstein Nándor, Rosinger Lajos, Goldberger Adolf, Békés Lajos, dr. Jakobovics József, Horváth Gusztáv, Ernszt Vilmos, Rózsa Géza, Hirschfeld Ármán, Boros József, Mandel Lipót, Németh Dezső.

30. Debreceni Első Takarékpénztár: Id. Kardos László, dr. Tüdös János.

31. Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank: Sesztina Jenő, Csanak József, Kerekes Géza, dr. Petzkó Ernő tanár.

32. Alföldi Takarékpénztár: Gróf Degenfeld József, Márk Endre ud. tanácsos, Handtel Vilmos, dr. Kemény Viktor.

33. Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete: Mandel Jenő igazgató.

34. Ipartestület és Iparoskör: Dávidházy Kálmán, Biczó Gyula, Horváth János, Varsassy Imre, Csapos János, Májer Ferenc, Báthori Sándor, Urbanovits Miksa, dr. Tóth János, Schvartz Ármán, Girtris József, Losonczy János, Riesz Henrik, Balogh Elemér, Zelinger Ede, Éva Péter, Bánfi László, Dihen János, Krausz Kálmán, Bélyei József.

35. Általános Forgalmi Bank: Dr. Berger Andor, dr. Hegedüs Jenő, Ungár Jenő.

36. Kölcsonös Segélyező Egylet: Dr. Szántó Sámuel.

37. Polgári Kör: Dr. Nagy Gábor, Dávid Mihály, Nagy Gyula, Vértesi István, Biczó Gyula, Horváth János.

38. Debreceni Agrárbank Szövetkezet: Kovács László igazgató, Losonczy János, dr. Széll Kálmán, dr. Polgár Dániel.

Egyes résztvevők Debrecenből: Pavlovits Károly műépítész, dr. Bruckner Ernő orvos, Rásó Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán, dr. Nyiri Ernő tb. főügyész, dr. Burger Péter orvos, dr. Széll Kálmán orvos, Széll József földbirtokos, Kertész Imre földbirtokos, Geréby Pál városi törv. hat. biz. tag, földbirtokos, Erdődi Lajos építész, Riekl Antal földbirtokos, városi bizottsági tag, dr. Sz. Nagy Kálmán orvos, Szentesi János földbirtokos, törv. hat. biz. tag, Németh András vendéglős, törv. hat. biz. tag, Németh Sándor. Németh Aladár, Kovács Nándor gyógyszerész, Pálffy Gábor törv. hat. biz. tag, Wessprémy Zoltán nyug. főispán, Ekl József törv. hat. biz. tag, Publíg Ernő törv. hat. biz. tag, dr. Polgár Dániel ügyvéd, Lehmann László vállalkozó, K. Tóth Kálmán ref. lelkész, Nagy Gyula ref. felsőbb leányiskolai igazgató, dr. Weisz József ügyvéd, dr. Olchváry László ügyvéd, dr. Szikszói Szabó László tb. főügyész, Vértessy István téglagyáros, Sesztina Jenő nagykereskedő, dr. Ujjalussy József kir. tanácsos, orvos, id. Zöld János, ifj. Zöld János, ifj. Jóna János, Molnár Albert, Györfly István, Polgári József, Kontsek Géza nagykereskedő, Baruch Arthur, Kecskés István, Polgári Márton, Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Jánosi Zoltán ref. lelkész.

Vidéki jelentkezők:

Máramarossziget: Szigeti Zoltán huszti ref. lelkész, dr. Hamvay Lajos megyei tb. főügyész.

Ugocsa vármegye: Szentpály Miklós alispán, dr. Volenszky Kálmán bizottsági tag, Ráthonyi Ákos bizottsági tag, Sváby Sándor bizottsági tag, dr. Morvay Zsigmond bizottsági tag.

Nyiregyháza város: Majerszky Béla polgármester, Trak Géza tanácsnok.

Heves vármegye: Malatinszky György, gróf Keglevich Gyula, Maczky Emil országgyűlési képviselők.

Szolnok: Kereskedelmi Társulat.

Kisvárdai: Kereskedelmi Kör.

Törökszentmiklós: Kereskedelmi Kör.

Karczag: Ipartestület.

Törökszentmiklós: Ipartestület.

Szatmár város: Dr. Vajay Károly királyi tanácsos, polgármester, Tankóczy Gyula főkapitány, dr. Lénárd István tanácsos, dr. Papp Zoltán tanácsjegyző, Körösmezei Antal főjegyző, Kertészffy Gábor pénztárnok, dr. Farkas Antal ügyvéd, Horváth Bertalan földbirtokos, Jeney György nyug. táblabíró, Gönczy Antal görög kath. esperes, Kátrav Lajos főgimnáziumi tanár, Pethő György jószágigazgató, dr. Barabás Ferenc bankigazgató, Jankovich János nyug. igazgató, Biky Károly ref. esperes, dr. Tanódy Márton orvos, Kótay Lajos igazgató, Bölönyi László iparos, Roóz Samu kereskedő, Asztalos József birtokos Steinberger Éliás kereskedő, Neuschloss Dezső bérlő, dr. Kovács István ref. lelkész, dr. Benedek József ügyvéd, Klein Vilmos bankigazgató.

Hajdu vármegye: Kovács Gyula alispán és Pákozdy Sándor főjegyző vezetése alatt 30 tag.

Szabolcsmegye: Gróf Vay Tibor főispán, Mikecz Dezső alispán, Liptay Béla, dr. Horváth József, dr. Meskó László nyug. államtitkár, Görömbey Péter ref. esperes, Leffler Sámuel, Geduly Henrik ág. ev. püspök, dr. Vadász Lipót, dr. Mezőssy Béla nyug. államtitkár, Papp Zoltán, Sipos Béla, Majerszky Béla, Vass Mihály, Petrovics Gyula.

Hódmezővásárhely: Dr. Kun Béla orsz. gyűlési képviselő.

Alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye: 8—10 tag.

Hajdumegyei Takarékpénztár Hajduszo-

boszló: Körner Béla igazg. tag.

Máramaros-ugocsa egyházmegye: Biky Ferenc esperes.

Debreceni Zenede: Dr. Kenézy Gyula kir. udv. tanácsos, dr. Szenes Zsigmond.

Debreceni zenekedvelők köre: Dr. Spitz Lipót.

Debreceni ref. főiskola Akadémia igazgatósága: Dr. Balogh Ferenc, Csiky Lajos, dr. Ferenczy Gyula, dr. Händel Vilmos, dr. Kovács Sándor, dr. Kun Béla, dr. Kovács Gábor, dr. Tóth Lajos, dr. Tóth Károly, dr. Papp Károly, Pápay József, dr. Darkó Jenő, dr. Lencz Géza, dr. Tegze Gyula, dr. Mitrovics Gyula.

A küldöttséghez csatlakozott képviselők nevei a következők:

Láng Lajos báró, Tüdös János, Bakonyi Samu, Antal Géza, Ábrahám Dezső, Barabás Béla, Batthyányi Pál gróf, Batthyányi Tivadar gróf, Beck Lajos, Benedek János, Beöthy Pál, Bethlen József gróf, Bethlen Pál gróf, Bikády Antal, Bosnyák Géza, Bölönyi József, Ciokán János, Egry Béla, Eitner Zs., Faragó Antal, Fekete Márton, Földes Béla, Förster Aurél, Fuss Nándor, Hegedüs Kálmán, Helmezy József, Herczegh Sándor, Héderváry László, Györfly Gyula, Tauscher Béla, Holló Lajos, Horváth Gyula, Horváth Mihály, Ilosvay Lajos, Jaczkó Pál, Jákóy Géza, Jeszenszky Ferenc, Jónás Ödön, Justh János, Karácsony Lajos, Kállay Ubul, Kelemen Samu, Kiss Ernő, Mádi Kovács János, Kovács Kálmán, Kun Béla, Lator Sándor, Magyar Károly, Malatinszky György, Maczky Emil, Mangra Vazul, Mansdorfi Géza br., Máyer Ödön, Mártonffy Márton, Mándy Lajos, Melzer Márton, Meskó László, Mezőssy Béla, Mihályi Péter, Miskolczy Imre, Nagy József, Nagy Sándor, Neugeboren, Emil, Nyegre László, Papp Zoltán, Pál Alfréd, Pirkner János, Preszly Elemér, Rákosi Viktor, Ráth Endre, Símegei Vilmos, Schöpkéz Sándor, Szabó István (nagyatádi), Szentivány Gyula, Telegdy József, Szalkay Sándor, Tisza István gróf, Tóth János, Vadász Lipót, Vargha Gábor, Várady Gyula, Vertán Etele, Verner Gyula, Várady Zsigmond és Várady Gyula, Csemez István, Csermák Ernő, Hoványi Géza, Muzsa Gyula, Nadányi Gyula, Okolicsányi László, Keglevich Gyula gróf, Ertsey Péter, Márkus László, Farkas Pál, Winkler Bertalan, Zatureczky István.

A kultuszminiszter előtt.

Pontban egy órakor lépett be a kupolaterembe Zichy János gróf kultuszminiszter, akit a küldöttség lelkes éljénessel fogadott. A lelkesedés lecsillapulta után előlépett Kovács József polgármester és a következő beszédet intézte a kultuszminiszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Teljes tisztelettel Nagyméltóságod és a királyi kormány iránt, bizalommal kére-sünk jogos, igazságos és méltányos voltá-ban, reménykedve, annak teljesülésében, Debrecenből, az iskolák városából, a ma-gyar Alföld legmagyarabb részéből s északkeleti Magyarország megyéiből jöt-tünk Nagyméltóságod elé.

Kérni jöttünk.

Kérjük, mint honpolgárok, hogy a har-madik tudományos egyetem felállítása s berendezése iránt s hogy az Debrecenben állíttassék fel, a törvényhozás elé sürgős ja-vaslatot benyújtani méltóztatssék.

Azt, hogy a harmadik egyetem mielőbb felállíttassék, mert ezt a tudományosság fejlesztése s a közművelődés általános ér-deke immár elodázhatatlanul követeli, nem indokoljuk, azt Nagyméltóságod legjobban tudja.

Alig szükséges indokolni azt a kapcsola-tos kérésünket is, hogy Debrecenben állít-tassék fel a harmadik egyetem.

Az előzetes tárgyalások során már megismerni méltóztatott ennek indokolt-ságát s azt is, hogy Debrecen város kö-

zöns

a na

gi e

felál

Le

rülm

Eg

s m

megf

észa

mind

gos v

pont

vasu

csak

hatna

lódó

a tu

vasu

Ma

orszá

csek

dok

szól

ugya

teolo

vény

eze

az or

vann

forga

zetün

csato

gána

kezet

ziun

Ne

tóság

letne

szá

telje

Na

egyet

tárgy

ezt a

elinté

Kér

séglet

Debre

az ál

közm

dozat

sék. A

zalom

áldan

Var

sünke

ni s

méltó

Zi

polgár

laszolta

Mél

Az

pen D

sitend

arra k

gyeler

tárgya

lyek D

Sok

hiszen

messz

gítésre

tok, n

venni

szünk,

zönsége, a debreceni református egyház és a nagy tiszántuli egyházkerület minő anyagi erővel kész hozzájárulni az egyetem felállításához.

Legyen szabad azonban mégis két körülményt kiemelni.

Egyik az, ami itteni ily nagy számban s minden vallásfelekezetet képviselve, megjelenésével érthetővé teszi, hogy az északkeleti vidék nagyon távol van a mai mindenik egyetemtől s ezekhez, az országos vasuti fővonalnak ugyszólván két végpontján levő egyetemekhez s magához a vasuti fővonalhoz is, ennek mellékeiről, csak nehezen, olyan vicinális utakon juthatnak a mi ifjaink s a fiaik iránt érdeklődő szülők, amelyek miatt visszariadnak a tudományos kiképzéstől. Mi felénk a vasutak is már fáradtan járnak.

Másik és főbb körülmény az, amival az országnak egy városa, egy vidéke sem dicsekedhetik, hogy Debrecen már évszázadok óta építi ezt az egyetemet és az ugyszólván készen van. Kiegészítve van ugyanis a debreceni főiskolában a jogi, a teológiai, filozófiai fakultás s csak a törvényhozás elhatározása kell hozzá, hogy ezek egyetemi rangra fejlesztessek s az orvosi fakultás létesítéséhez is megvannak minden előfeltételek, van nagyforgalmu közpórházunk, magánygyógyintézetünk, elsőrangú női klinikánk, a város csatornáza van, vízvezetékünk épül s magának Debrecennek különböző vallásfelekezeti iskoláiból s a közel fekvő főgimnáziumokból benépesedik az egyetem.

Nem kedvezést kérünk tehát Nagyméltóságú uram, hanem országos közszükségletnek s a mi magyar vidékiünknek az országos érdeket szolgáló jogos kérésének teljesítését.

Nagyméltóságod azzal, hogy a harmadik egyetem felállításának ügyét érdemleges tárgyalás alá vette, bebizonyította, hogy ezt az éveken át napirenden levő kérdést elintézni tudja és akarja is.

Kérjük tehát, hogy az országos szükséglet kielégítéseül juttassa befejezéshez s Debrecennek sok évszázadokon át, sokszor az állam helyett, de mindig az országos közmívelődés terjesztésére irányított áldozatkészségét ezzel honorálni méltóztatásék. A mi országrésziünk ezt tisztelettel, bizalommal kéri s megvalósítóját dicsérni, áldani fogja.

Van szerencsém vonatkozó felterjesztésünket átnyújtani, ennek elfogadását kérni s köszönni, hogy bennünket fogadni méltóztatott.

A kultuszminiszter válasza.

Zichy János gróf Kovács József polgármester szavaira a következőket válaszolta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Az a páratlan érdeklődés, amelylyel éppen Debrecen városa és közönsége a létesítendő új egyetem ügye iránt viseltetett, arra készítetett, hogy kezdettől különös figyelemmel legyen a kormány ezen kérdés tárgyalásánál azon körülményekre, amelyek Debrecen városára vonatkoznak.

Sokáig tanulmányoztuk a kérdést, mert hiszen abban rendkívüli, nagy, fontos és messze kiágazó érdekek, amelyek kielégítésre várnak, — nagy nemzeti szempontok, melyeket elsősorban kell tekintetbe venni s amelyeket mindig tekintetbe is vesszünk, vannak lefektetve.

Abban a stádiumban van a kérdés, hogy az összes körülmények mérlegelésével már körvonalaztuk ezen kérdést és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kijelenthetem, **hogy a létesítendő vidéki egyetemek sorában Debrecen az első között van.** A legrövidebb idő múlva be fogom nyújtani azt a törvényjavaslatot, a mely a létesítendő vidéki egyetemek sorozatát meg fogja állapítani. És most, a midőn kijelentem, hogy **Debrecen a létesítendő egyetemek sorában az első között lesz, szerencsét kívánni akarok a városnak és örömmel akarok kifejezést adni,** mert az az erkölcsi töke, és az az anyagi töke, amelyet a város, a vidék, a szomszédos városok befektetnek, busasan meg fogja hozni kamatait és szívem egész melegével kívánom, hogy fejlődjön a város. Isten éltesse önöket és az egész várost.

Oriási taps és éljenzés zúgott fel a miniszter szavainak elhangzása után s percekig tartott, amíg a megelégedettség, az öröme visszafojthatatlan érzésnyivánításai elcsendesedtek.

Debrecen a legelső között . . .

Amint a csend némileg is helyreállott, bár még a végtelen öröme újból és újból való megnyilvánulásai hangzottak el-el, Kovács József polgármester a miniszterelnök előtt is megismételte a küldöttség kérését és felhozva az okokat és érveket a debreceni egyetem mellett, kérte az ő pártfogását is.

A polgármester szavaira Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a következőket válaszolta:

Igen nagy örömmel jelentem meg az önök körében, hogy válaszoljak a hozzám intézett kéréseikre. A mióta az országban és a kormányban megérett az eszme arra, hogy több egyetem felállítása szükséges és viszonyaink megengedik, hogy ezen gondolattal foglalkozzunk, hogy a tudománynak új helyet teremtsünk és az ifjuság nak helyet adjunk arra, hogy ott megszeresse az élethez szükséges fegyvereket, ugyanakkor **Debrecen városa volt az első ezek sorában,** akik kérték az egyik egyetemnek ott való felállítását.

Ugy Debrecen városa, mint a körülfekvő megyéknek és városoknak e tekintetbeni óhajuk nem bizonyítanak egyebet, mint azt, hogy a tudomány iránti hajlam, amely ott hajlékra talál, már régen gyökeret vert és egy teljes egyetem felállítása által akarnak az ottani szükségnek megfelelni, hogy az ifjuság kikerülve ott az egyetemről, az arra készülségnek egy újabb forrását merítse. **Debrecen elől járt ebben a tekintetben is** azzal, hogy nagy áldozatkészséget tanusított.

Mi több egyetemet akarunk felállítani az országban, de ez mind nem történhetik meg egyszerre, mert tekintettel kell lenni az ország pénzügyi viszonyaira.

Annyit mondhatok, hogy amidőn javaslatot fogunk benyújtani a törvényhozásnak, **Debrecen a legelső között lesz.** Ismétlem, több egyetemet szándékozik létesíteni a kormány és én csak azt kívánom, hogy az a lelkesültség, az a nagy érdeklődés, amely e kérdés körül Debrecen városában és a körülfekvő megyékben megnyilatkozott, megteremtse a gyümölcsöt, amelyet vár önöktől az egész hazára, hogy önök közül lelkes, hazafias ifjuság kerüljön ki és hogy a hazának dicsőségét hozzanak.

Beszélgetés a miniszterelnökkel.

A miniszterelnök beszédét viharos éljenzéssel, tapsal fogadta a monstre-küldöttség. Percekig tartott a lelkes hangulat s ismételtén megújult a taps és éljenzés. **Khuen-Héderváry** Károly gróf miniszterelnök ezután Kovács József polgármesterhez lépett s úgy vele, mint **Baltazár** Dezső dr. püspökkel. **Tisza** István gróffal és **Degenfeld** József gróffal beszélgetett.

Kovács József polgármester többek közt ezt kérdezte a miniszterelnöktől:

— Kegyelmes uram, tehát remélhetünk?

Mire Khuen-Héderváry Károly gróf ezekeket mondta:

— *Egészen nyugodtan mehetnek haza.*

Baltazár Dezső dr. püspök ezt kérdezte:

— Tehát mi kapjuk az első vidéki egyetemet?

A miniszterelnök erre így szólt:

— Már is többet mondtam, mint a kultuszminiszter ur. *Remélem, együtt fogunk örüvendezni.* Aki odafigyelt beszédemre az megérthette.

Láng Lajos báró így szólt:

— Én megértettem, ti is megérthettétek: **Debrecen a harmadik egyetem.**

táznai kezdtek, hogy mit mondott a miniszter:

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ezután szívélyesen elbucszott a küldöttségtől és **Láng** Lajos báró kíséretében eltávozott a küldöttség tagjainak éljenzése között.

Félreértett miniszteri szavak.

Amikor Zichy János gróf kultuszminiszter azt mondta, hogy **Debrecen az első között lesz,** amelyek egyetemet kapnak, a küldöttség tagjai óriási éljenzésben törtek ki. A nagy zajban azután nem lehetett a miniszter szavainak végső hangjait hallani, úgy, hogy legtöbben úgy értették, hogy a miniszter azt mondta, Debrecen az első lesz. Amire még fokozottabb, tüzesebb lelkesedéssel éljeneztek. Amikor azután a kultuszminiszter másodsorban mondta, hogy Debrecen az első között lesz, a küldöttség tagjai meglepődéssel hallották e kijelentést. Csupán azok, akik közvetlenül közelben állottak, értették meg a miniszter szavait.

A beszéd végeztével azután, amikor Zichy János gróf eltávozott a küldöttség tagjai vitáznai kezdtek, hogy ymit mondott a miniszter: Debrecen az első közt lesz, vagy Debrecen az első lesz.

Végre is a Budapesti Tudósító felhívatalos közleményéből nyert megállapítást az a hiteles tény, amit mi is közöltünk, hogy a miniszter ezt mondta:

— Debrecen az első közt lesz.

Képek a fogadtatásról.

A küldöttség megjelenése valóságos mozgalmat idézett elő. A képviselők nagy lelkesedéssel fogadták a debrecenieket, akik között egy kis lámpaláz, egy kis idegesség mutatkozott.

Mit fog mondani a miniszter?

— Attól félünk, — mondta egy debreceni — hogy azért nem kapjuk meg a harmadik egyetemet, mert függetlenségiek vagyunk s mert a nemzeti ellenálláskor néhány számár ember elkövette azt a nevezetes főispánverést.

Egyik munkapárti képviselő megnyugtatta az aggodalmaskodót:

— Hát bizony csunya dolog volt az, néhány ember ostobáskodása. De nem baj. Héderváry felvilágosodott, jólelkű ember, aki felülemelkedik a pártpolitikán.

Csakhamar megjelent Tisza István gróf is, akit a debreceniek olyan lelkesen megéljeneztek, hogy olyan ünneplésben ritkán volt része. Ugyancsak rendkívül tüzesen és lelkesen éljeneztek meg Khuen-Héderváry Károly gróft, amikor megérkezett is, de különösen amikor nyilatkozatát megtette.

A küldöttség fogadtatása után a folyosó zúgott az éljenzéstől. Mindenfelől üdvözölték a debrecenieket:

— Éljen! Éljen! Megvan a harmadik egyetem!

— Debrecen a harmadik egyetem!

— Holnap már építhetik is!

Különösen boldog volt *Rákosi* Viktor, aki legelőször pendítette meg a debreceni egyetem eszméjét s aki már régen cikkeket irt a debreceni egyetem érdekében.

A hír Debrecenben.

A Debreceni Független Ujság volt az első, amely rendkívüli kiadásban már félkettőkor hirt adott az eredményről. Itt mindenki érdeklődéssel várta a hirt és mohó kíváncsisággal kapkodta a különkiadást s meglátszott a meglepedettség, amelyet a jó hír keltett.

A küldöttség elvonulása után *Tisza István* gróf, *Degenfeld József* gróffal és *Baltazár Dezső* dr. püspökkel az egyetem ügyében sokáig tanácskozott.

Pénzintézeti internátus.

Kérelem a takarékpénztárakhoz.

Bordeaux Pál dr. nagyszőlősi bankügyész a pénzintézetekhez a következő memorandumot küldte be:

Célul tűztem ki a pénzintézeti tisztviselők gyermekei részére egy nagyobb szabású pénzintézeti internátust létesíteni.

A társadalom különböző állású és foglalkozású egyénei összetartva a társadalom és az állam segítése mellett, keresztül vitték már, hogy gyermekeik neveléséről a jövőre is gondoskodva legyen; így a katonatisztek, tanítók, vasutasok, jegyzők, postások, kereskedők iparosok s legtöbbször is a birói és ügyvézi kar keresztülvitte, hogy otthonokat állítsanak fel hozzátartozóik részére. Dacára annak, hogy a pénzintézeti tisztviselői kar már nagyon számottevő, még mindig nem gondoskodott övéinek a jövőjéről, szerény nézetem szerint pedig éppen a pénzintézeti tisztviselői kar tudná legkönnyebben keresztülvinni egy ilyen otthon létesítését a pénzintézetek hozzájárulása s támogatása mellett. Minden pénzintézet az évi tiszta nyereségből bizonyos összeget szokott adni jótékony célra, úgyhiszem, legelső sorban is a pénzintézeti tisztviselők érdemlik meg, hogy ezen jótékony célra adandó összegből részesüljenek, mint akik egész életüket a pénzintézetnél töltik el.

Tervem szerint egy nagyobb szabású internátus létesítéséről volna szó, hol első sorban a pénzintézeti tisztviselők gyermekei ingyen, esetleg pedig csekély díjazás mellett kellő nevelésben, tanításban részesüljenek. Manapság, mikor a legtöbb szülőnek oly nagy gondot okoz a gyermekek nevelése; ezen internátus létesítése mellett, nagyon sokat segítenék az amugy is nehezen megélni tudó szülőknél. — Azon pénzintézeti szülők gyermekei pedig, kik árván maradtak, teljesen ingyenes nevelésben részesüljenek.

Azon esetben, ha céloim sikerülne és a pénzintézetek által kellően támogatva lennék, esetleg nemcsak a fiúk, hanem a leányok részére is állíthatnánk fel internátust.

Mostani kéresemnek célja tulajdonképpen csak tájékoztatás, hogy mily módon támogatnának a pénzintézetek azon esetben, ha sikerülne a pénzintézeteket céloim támogatására megnyernem, külön egy 100 tagú pénzintézeti emberekből álló bizottság segítségével dolgoznám ki az egész tervet.

Azon alázatos kérelemmel járulok tehát az összes pénzintézeti tisztviselők nevében a Tekintetes Igazgatóság elé, hogy engem ezen nemes céloim keresztülvitelében támogatni s annak előmozdítását anyagi támogatással segíteni sziveskedjék.

Alázatos szolgálja

ifj. Bordeaux Pál.

Mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk e humánus törekvést az illetékes körök figyelmébe.

— **A képviselőház ülése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A névszerinti szavazások egyre szaporodó áradata ma ismét megnőtt néhány szavazásra kerülő kérvénnyel, amelyek közül a választói reformot sürgető feliratok

bejelentését éljenzéssel fogadta az ellenzék. Az ülésterem kong az ürességtől, aki leadta szavazatát, az menekül a folyosóra.

A böszörményi rablómerénylet.

Titkolózzik a rendőrség.

Tegnap kimerítő alakban közöltük Sándor Lidia vallomását, melylyel a helyszínen talált ólomfogantyuban Molnár Márton tulajdonára ismert. Megirtuk azt is, hogy erre a vallomásra az esküt is letette Sándor Lidia.

A böszörményi csendőrség és a rendőrség tegnap egész éjjel folytatta ez irányban a nyomozást, azonban semmi oly bizonyítékot, mely nevezett bűnösségét kétségtelenül igazolta volna, nem talált.

Egyik helyi lap ma különkiadásban intervjút közöl Kati Sándor rendőrbiztossal, akiállítólag úgy nyilatkozott, hogy „Deutsch Pepi utján kell keresni a gyilkost“.

Mi tegnapi számunkban már erre vonatkozólag megkérdeztük Neviczky Rezső hajduböszörményi rendőrkapitányt, aki határozottan kijelentette, hogy a cselédeknek, úgy Deutsch Pepinek, mint Széll Margitnak semmi köze sincs a bűntényhez s azok csupán tolvajlásért, amelyet be is vallanak, vannak letartóztatva.

Ma ismételen felszólítottuk telefon utján a böszörményi rendőrséget, honnan Neviczky főkapitány megerősítette tegnapi szavait:

— Én nem tudom, Kati rendőrbiztos mit mondott. De én ma se mondhatok többet, mint tegnap. A Sándor Lidia vallomása nem hozott világosságot az ügyre, de a Deutsch Pepi meggyanúsítása a bűnrészeséggel, éppen olyan alaptalan, mint bármely csirketolvajnak belevonása az eseményekbe. Különben, ha egyesek ilyen magyarázatát adják az eseményeknek, nem is vagyok hajlandó tovább semmit mondani!

És letette a telefon kagylót.

Ime tehát, Kati biztos ur is tévedett. — Sőt tévedhet esetleg maga a főkapitány ur is, de még a Sándor Lidia emlékezete is. — Csak éppen mi nem tévedünk, amikor éber figyelemmel kísérjük az eseményeket s újságírói kötelességünk tudatában akkor adjuk le azokat, amikor — frissek.

Mert ez által a közbiztonságot akarjuk szolgálni, amely természetszerűleg ideges, ha rablók és gyilkosok szaladgálnak büntetlenül az utcán.

Az újságíró és a rendőrség egyugyanazon célt szolgálják és így szükséges, hogy az egyik segítse a másikat. Kérjük tehát a főkapitány urat, aki méltán idegesít velünk együtt ennek a gaztettnek a büntetlensége, ne haragudjon reánk, ha néha mi is idegesek és fűrgék vagyunk:

— És mindenki gyanus nekünk, aki el! Hárman azonban mégis csak többet látunk, mint ketten.

A debreceni rendőrség sem adta még fel a nyomozás eredményének reményét. Ma előállították Cs. Nagy Lajos többszörösen rovott multu embert, aki itt téglagyári munkás. Azonban ez alibijét igazolta. A rablás napján már három órákor munkában állott.

Szóval a nyomozás ernyedetlen buzgalommal folyik és a hatóságot semmiféle mulasztás sem terheli, ha a gazemberek kiugranak a jól megérdemelt büntetés kötelékéből.

Revolverrel rálőtt az apjára.

Az anyja is segített.

Az alsóbb népréteg körében, ahol a nyomor és nélkülözés kiöli a nemesebb összetartozandóság érzését, meglazulnak az erkölcsi kötelékek is. Az apa és a szülő egymással sokszor visel háborut és ilyenkor csupán az öslény kerekedik felül és az anyagi halmazat: az erő szerez magának érvényesülést. Ezt a szellemi degeneráltságot aztán a szesz is hatványozza, úgy, hogy a büntető pszichológus kénytelen elismerni, hogy a tettes beszámíthatósága korlátolt s mikor lerombolja a polgári szabadság korlátait, a „moral insanity“ kényszerű hatása alatt cselekszik.

Ilyen színezete van annak a családi drámának is, mely tegnap este Tiszafüreden játszódott le, ahol az anya lefogta a családfenntartó apát, akinek a természetes fia beelölt a szájába.

Évek óta rossz lábon élt egymással *Tolvaj Mihály* 53 éves napszámos és családja, főleg az apa és az anya civakodtak örökösen, mert kevés volt a kereset és az öregedő férfi is elkényelmesedett kissé. Meg aztán az évek során keresztül való munka is alagyurta a fizikumát. Néha-néha bizony jól esett egy kevés szesz, mely felmelegítette petyhüdt tagjait. — Ilyenkor hamar megártott neki az alkohol s beszámíthatatlan állapotában bizony a családjával nem a legszelidebben bánt el. Sőt a feleségét és 27 éves *Zsiga* fiát meg is verte.

Tegnap is ilyen illuminált állapotban vetődött haza és hangos civódást kezdett a családjával. Ekkor — úgy látszik — előre megbeszélte a felesége lefogta és fia egy pisztollyal közvetlen közelből a szájába lött. A lövés ereje irtóztató hatású volt. A golyó szegény ember valamennyi fogát kitépte állkapcsából s a gége-garat felső részét is áttepte. Eszméletlen állapotban rogyott a szoba padlójára. A lövés zajára összeszaladtak a szomszédok s első pillanatra azt hitték. öngyilkosság történt. Ezt a pillanatot használta fel a bestiális feleség és fia, akik tettük elkövetése után a község házára futottak, ahol önként jelentkeztek. Csakhamar megérkezett a csendőrség is és a gyilkosokat őrizet alá vette, majd reggel átszállították őket a szolnoki kir. ügyészség fogházába.

A szerencsétlen apát a tiszafüredi orvos vette ápolás alá, de még az éj folyamán beszállították a debreceni közpórházba, ahol a sebészeti osztályon helyezték el. Borzasztó kínjai vannak. Állandóan eszméletlen van, de csak ártikulálatlan hangokat tud kimondani. Ezért nem is lehetett kihallgatni. Állapota oly súlyos, hogy alig van remény életbenmaradásához.

Színház és művészet.

A színház műsora:

PÉNTEK: *Millió*, bohózat. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Hoffmann meséi*, operett. (Repriz. B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Ezred apja*, énekes bohózat. Este *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (Borbély Lili fellépte. Kis bérlet.)

Millió. Pénteken este kerül színre a *Millió* című rendkívül mulattató bohózat A) bérletben.

Hoffmann meséi. Szombaton este a *Hoffmann meséi* kerül színre, melynek reprizéhez kiváló ambícióval készül az énekes sze-

mélyzet. A Hoffmann meséi-nek felelevenítése minden társulatnál különösebb emóciót szokott kelteni, de az idei szintársulat énekes személyzete a legnagyobb lelkesedéssel készül a bájos, szép operára, mert az énekesek hivatottsága előreláthatólag egy minden tekintetben élvezetes előadás nyújtására ad reményeket. A hármass női főszerepet Zilahyné S. Vilma játssza, Borbély Lili, Csanády Irma, Tordai Erzsé, Solti Ernő, Falussy, Székely, Kassay és Ligeti játszanak nagyobb szerepeket.

Vasárnap délután. Rendkívüli mulatságos élvezetben lesz része a vasárnap délutáni előadás közönségének, amikor is az Ezred apja című énekes bohózat kerül előadásra. Az Ezred apja bemutatója csak a közel napokban zajlott le a legnagyobb siker mellett.

Ártatlan Zsuzsi. Vasárnap este az Ártatlan Zsuzsi operett kerül ismét színre, mely iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. — Kettős érdekessége lesz az előadásnak, hogy ez estén játssza először a címszerepet Borbély Lili, aki minden tudását, kecses táncait, és pazar ruháit viszi a színpadra. Másik érdekessége az előadásnak, hogy Máthé Gyula a Moulén rouge jelenetében egy kuplé ének mellett bemutatja a híres Johnson imitációt. Máthé tudvalevőleg amellet, hogy ügyes színész, kiváló táncművész.

Bonbonniere. Telt ház és a siker jegyében folynak a Bonbonniere előadásai. Ma teljesen új számokkal és egy premierrel piros estély lesz és színre kerül Szőke Szakáll kacagató énekes bohózata: A cupringer ur! Szilassy Etel és Horváth Kálmánnal a címszerepben. Kitiűnő szerepe van Sziklaynak, Iház Gizinek, Baranyainak. — Szombaton Horváth Kálmán először szólózik a Bonbonniereben és három kiváló új dalt énekel: 1. Feeském, hova szállsz. 2. A vén bohém. 3. Egy kis utazás villanyoson. A Bonbonniere e kiváló műsora csak szerdáig tart, azért ajánlatos, hogy mindenki megnézzze.

Szerződötetés. A Bonbonniere igazgatósága szerződötette Kunodi Károly karmestert, a Budapesti Trokadére és Jardin volt első karnagyát.

Regula az esküdtek előtt.

A tárgyalás harmadik napja.

A mai tárgyalást délelőtt 9 órakor nyitotta meg dr. Geöcze Bertalan törvényszéki elnök.

Következik Kovács Antal tanunak a kihallgatása, akiről Regula azt állítja, hogy ő is részes a gyilkosságban.

Az elnök (a tanuhoz): Regula azt állítja, hogy maga is részt vett a gyilkosságban. Azt mondja, hogy nemesak, hogy részt vett, hanem maga az értelmi szerzője a gaztettnek! Azt mondja, hogy a gyilkosság előtti pénteken találkoztak és akkor beszélték meg.

— Nem igaz ezekből egy szó sem!

Elnök: (Regulához): Miért akarja maga Kovácsot bemártani?

Regula: Mert ő is részt vett a gyilkosságban.

Elnök (Kovácshez): Miért akarja Regula magát bemártani?

Tanu: Igazán nem tudom, én nem is tudtam a gyilkosságról.

Regula: De igen, együtt csináltuk!

Elnök: Regula, maga ellen szól minden bizonyíték, miért akat hát mást belekeverné a dologba?

Regula: Mert ő is gyilkolt.

Elnök (Kovácshez): Tudja-e igazolni, hogy a gyilkosság idején odahaza volt?

— Igen!

— Ismeri Regula baltáját?

— Nem, soha sem láttam!

Ügyész: Járt be ön Czeiszlerék házába?

— Mielőtt Czeiszler megnősült, igen. Azóta azonban elmaradtam.

— Miért mondja Regula, hogy maga a tettes?

— Nem tudom.

Elnök (Felmutat egy csomó kulcsot): Azt mondja Regula, hogy ezekkel a kulcsokkal nyitotta fel a lakást.

— Lehet, de más nyitotta, nem én.

Elnök (Felmutatja a Boldvában talált gallért): Ismeri ezt a gallért, nem volt ez a magáé?

— Soha nem hordtam ilyen magas gallért.

Kendeffy bíró: Mikor veszték össze Regulával?

— A gyilkosság előtt 2—3 héttel.

— Iszákos ember volt Regula?

— Igen!

Elnök (Regulához): Regula, mondja a szemébe Kovácsnak, hogy is részt vett a gyilkosságban.

Regula: Igen, te is velem voltál a Czeiszlerék meggyilkolásánál.

Kovács (Kezeit esküre emeli): Esküszöm az egy élő Istenre, hogy ne mvoltam ott és nem tudtam a gyilkosságról.

Regula: De igen, ott voltál.

Ezután Lengyel Zoltán intéz kérdést a tanuhoz, akinek nagyon vigyázni kell, mert ha elszólja magát, a tanuk padjáról a vádlottak padjára kerülhet.

A tárgyalást holnap folytatják.

A huszárfőhadnagy tragédiája.

Egy rosszul sikerült élet . . .

Tegnap egy rövid távirat nyomán hírt adtunk arról a szenzációs öngyilkosságról, mellyel Draveczky Sándor huszárfőhadnagy, egy debreceni uri család közeli rokona, az itteni honvédhuszárezred tagja, aki több évig élt itt Debrecenben is, Nagyváradon eldobta magától az életet.

Halála mindenféle mély megdöbbenést és őszinte részvétet keltett, mert mindenki rokonszenves embernek ismerte. Az egész város erről beszélt tegnap s ideges nyugtalansággal leste a híreket arról, hogy és mint történt az öngyilkosság.

Hogy történt az öngyilkosság?

Mgállapították, hogy a főhadnagy 13 milliméteres szolgálati fegyverével lőtte magát fejbe, a golyó az orrsont felett hatolt a koponyába s lágyabb részekben irányt változtatva nem jutott ki.

Az öngyilkos egy földig érő tükkörrel szemben egy bársonyos karoszekében ült, a tükkörből célzott és közvetlen közelben sütötte el a fegyvert. Ezt bizonyítja az, hogy a sebhely környéke megpörköldött.

Draveczky főhadnagyot a lövés — az orvos véleménye szerint — azonnal megölte s így történhetett, hogy ülő helyzetben maradt a már rég bekövetkezett halálban is.

Az öngyilkos búcsúja.

Öngyilkossága előtt hat levelet küldött szét, azonban nemesak hozzátartozóival akarta közölni végzetes elhatározását, hanem számított a nagyvilágra is, amely érdeklődik a véres elmulások hősei iránt és ezért a nyilvánosság számára is volt néhány sora.

I.

A nagyérdemű világnak!

. . . Ez nem a sablonos gyógyíthatat-

lan betegségek következménye, de sokkal nagyobb fájdalom vitt a halálba.

Draveczky.

II.

(Megszólítás és aláírás nélkül odavetett kusza sorok.)

Idézhetem egy rég elhunyt bajtársamnak következő sorait:

Egy rosszul sikerült élet után egy jól sikerült lövés.

Az utolsó éjszaka.

Draveczky Sándor nem volt kicsapongó s tisztársai nélkül nem igen járt sehová. Vidám volt társaságban, azok közül az emberek közül való volt, akikre azt mondják, hogy tudnak mulatni.

Az utóbbi időben mind gyakrabban éjszázott s inkább tréfás hangon többször említette, hogy unja az életet.

— Már egy párszor agyonlöttem volna magam egy jó muri után, de ahogy hazaértem — elaludtam és ez megmentett.

Szombaton állítólag összerördülése volt valamelyik felebbvalójával s a vasárnapra virradó éjszakán nem aludt. Azóta is minden éjjel elmaradt hazulról.

Kedden éjjel végigjárta tisztársaival valamennyi kávéházat, mulatóhelyet, jókedvű, sőt duhaj volt, sokat ivott és táncolt és senki sem sejtette, hogy ez a főhadnagy utolsó éjszakája . . .

Hazavitték Gálospetrére, ahol a családi sírboltban helyezik el.

HIBEK.

— **A király.** Bécsből táviratozzák: Ö felsége állapota állandóan igen kielégítő. A felség ma is a megszokott korai időben kelt fel, az éjszaka nyugodt alvással telt el és őfelsége igen frissen és a legjobb kedvben ébredt. A nátha már nem oly erős, a gége egyáltalában nincs megtámadva. Egy kis köhögési inger ebben a stádiumban szükséges következése a náthának. A király ma Konrád bajor herceggel együtt fog ebédelni.

— **A parlamenti béke.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A béketárgyalások ma sem szüneteltek. A Ház folyosóján Kossuth Ferenc, gróf Andrássl Gyula és gróf Apponyi Albert tanácskoztak egymással hosszabb ideig. — Désy Zoltán egy estilap munkatársa előtt ma nyilatkozott a békéről és azt mondta, hogy a békére a kilátás megvan s a helyzet jó.

— **A házbéradókivetés.** Az 1912. évi házbéradó kivetés alapjául szolgáló házbéradalmási iver beadásának határidejét a pénzügyminiszter november hó 30-ában szabta meg. — E határidőt oly figyelmeztetéssel közli most az adóügyosztály a vallomáadásra kötelezettekkel, hogy e határidő elmulasztása a kivetés során megállapítandó házbéradó utáni 1 százalékos, a vallomás beadására való felhívás kézhezvételétől számított 8 napi határidő elmulasztása pedig további 4 százalékos adópótlék kivetését vonja maga után. A vallomást a városházánál, földszint, 5. szám alatt levő házadónyilvántartó hivatalban kell beadni.

— **Magántisztviselők egyesülése.** Kreutzer Lipót dr., a Magántisztviselők országos szövetségének elnöke ma itt jött Debrecenben és az előkelőbb cégekkel és alkalmazottakkal tárgyalásokat folytatott az egyesület debreceni fiókjának megalakítása iránt. Értésülésünk szerint a tárgyalások olyan kedvező eredménnyel jártak, hogy a terv neinsokára konkrét alakban kerül nyilvánosságra.

— **Tolatás közben.** Sulyos baleset érte ma délelőtt tolatás közben Belicskovics József 21 éves fékezőt. Mikor az egyik kocsi bekapcsolta a másikba, a kapcsoló lánc az

erős nyomás következtében elszakadt, úgy, hogy a jobb karját eltörte. A mentők beszálították a kórházba. Állapota aggasztó.

— **Szilágyi Böske szolnoki vendégszereplése.** Szilágyi Böske, aki csak nemrég vendégszerepelt Debrecenben, most Szolnokon ültette fel tanyáját. Mint itten, ott is az újságokkal akarta kezdeni működését, telefonon felhívta és arra kérte a szerkesztőség egyik tagját, jöjjön ki az Arok-utcába. Az újságíró elment a jelzett utcába, ahol egy karcu, elegánsan öltözött hölgy fogadta és arra kérte, hogy szándékában van egy nagy kabaré-társulatot Szolnokra hozni, csináljanak neki a lapban reklámot. Az újságíró azt felelte, hogy először meg akarja tudni a társulat tagjainak neveit. Hosszabb habozás után elárulta, vagyis magyarázta, hogy ő Szilágyi Dusi híres színész, de mert adósságai vannak, hát kénytelen nagyobb városokban kabaréestélyeket rendezni, hogy tudjon fizetni. Ezzel távozott a hírlapíró, hogy egy óra múlva ismét visszajön. Csakugyan vissza is jött, de magával hozta Pólya Tibor festőművészt, ki a fővárosi művészköröket nagyon jól ismeri. És csakugyan kiderült, hogy a közismert színhámszóló Szilágyi Böske, akit Debrecenből többrendbeli színhámszólóként ki is tiltottak. A csendőrség a szerkesztőség felhívására elfogta a nőt, azonban egy fővárosi ügyvéd napközben igazolta, mire Nagy Gyula rendőrkapitány eltoloncoltatta. Így aztán ez a vendégszereplés is a debreceni hatóság élénk pártfogásával végződött.

— **Ártatlanul a fogházban.** Szabadkáról táviratozzák: Körülbelül két héttel ezelőtt a zentai csendőrség egy megvasalt embert vitt be a szabadkai ügyészség fogházába. Bogoszavlev Milán magyarkanizsai lakos, akit a csendőrség azzal gyanúsított, hogy öt évvel ezelőtt meggyilkolta a feleségét. A gyilkosság elkövetésekor a nyomozás nagyon lanyhán folyt, a gyilkost nem találták meg és azóta még a nyomozásra vezető adatok is mind eltűntek. A zentai felsőhegyi csendőrség néhány héttel ezelőtt újra nyomozni kezdett ebben az ügyben, tanukat hallgatott ki a rég elfelejtett gyilkosság körülményeire és mindezt elkövetett, hogy a gyilkos nyomára jusson. A nagy apparátussal megindult nyomozás azonban csak azt tudta megállapítani, hogy Bogoszavlev Milán a felesége halála után három hónapra közös háztartásra lépett a szeretőjével. Ez volt az egyetlen nyom és ez elég volt a csendőrségnek, hogy Bogoszavlevet a felesége meggyilkolásával vádolja meg és megvasalva, szuronyok kíséretében behozta a szabadkai ügyészség fogházába, ahol vizsgálati fogságba helyezték. A vizsgálat során kiderült, hogy Bogoszavlev ellen semmiféle bizonyíték nincs s így tegnap a vizsgálóbíró Bogoszavlev Milánt szabadlábra helyezte. Az ártatlanul meghurcolt ember szabadonbocsátása után nyomban hazautazott Magyarkanizsára.

— **5 korona darabja a valódi gráci Pichler kalapoknak Györfi testvéreknél, Piac-u. 66.**

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy angol és francia

nőruha divattermemet Jézsei kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szives megkeresést kér

KATZ RÓZA

Jézsei kir. herceg-u. 14. sz.

— **A legszebb úri-divat cikkeket Frank Testvéreknél szerezhetjük be.**

— **Csodtömeggel vett nagymennyiségű áruk érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.**

— **Egy tanuló fizetéssel felvétetik Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.**

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma

ellen a legjobb házászer a híres

KIRALY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmak teljesen megszűntek.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszünteti

Egy nagy üveg ára 2 kor. tejes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u. 8. Kölesönös Segélyező-Egylet új 2 emeletes palotájában.

**Olcsó kamattal mellett
5 esetleg 10 évi**

visszafizetésre kölcsönöket ad,
valamint **kereskedői követeléseket** leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	885---
Osztrák hitel	639---
4 százalékos koronajáradék	90-90
Allamvasút	729---
Jelzálogbank	479---
Rimamurányi	695---
Salgótarjáni	672---
Közzeli vasút	797---

Irányzat: Szilárd.

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5%, Berlin 4 1/2%, London 3 1/8%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	12-07
áprilisra	10-44
Rozs októberre	9-60
áprilisra	8-62
Zab októberre	
áprilisra	
Tengeri májusra	

Irányzat: Nyugodt. Készárú 5 olcsóbb.

Helyiértékpapírok magánárfolyama.

Névért.	Öbr. talék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreczeni Első Tktár	900
200	18	Alföldi tktár	380
500	40	Ipar és Keresk. bank	805
200	18	Közgazdasági bank	420
200	17	Takarék és Hitelintézet	380
200	14	Debreczeni Hitelbank	280
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankgyűlés	—
200	80	Istvánmalom	700
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és áruktár	—

Baltazár Dezső bankelnök marad. — A Hajduböszörményi Hitelbank közli velünk, hogy Baltazár Dezső püspök, bár Debrecenbe költözött is, kijelentette, hogy az intézetnél viselt elnöki állását továbbra is megtartja, úgy az intézet az elnökválság rákódátásától megmenekül.

Az Alföldi részvények. Ezidőszent az érdeklődés az Alföldi Takarékpénztár részvényei felé irányul legeklatánsabban. Az elővételi jogosultságok mind keresettebbekké válnak, azonban ilyen alig kerül a piacra, mert a részvényesek legnagyobb részben maguk váltják ki az új részvényeket. A mai napon néhány jogosultság 25 koronájával kelt el, a részvényt pedig 380 koronájával vásárolják.

Gőztéglagyár. A gőztéglagyár részvényei áremelkedést mutatnak, ez a számos építkezés és a tégláarak emelkedéséből különben önként következik. Ugy látszik, az utóbbi időben alapított sok téglagyár és az evvel kifejtett konkurrencia semmi befolyást nem gyakorol e kitünő intézményünkre.

A vágóhid környéke. Körülbelül egy év óta fokozottabb érdeklődés mutatkozik a vágóhid körül elterülő telkek iránt, a mióta pedig nyilvánvaló lett, hogy a villamos vasut vonala ez irányban meghosszabbítatik s mióta a Bank- és Váltóüzlet Rt. ott homoktéglagyárat létesített — oly hatalmas áremelkedés állott be, hogy a még néhány hónappal ezelőtt 6—8 koronára értékelt telkek négyzetöle 15—20 koronára szökött föl. És ez érthető is. A közelben fekvő vágóhid, gépjávitó műhely, dohány-gyár, Erzsébet-malom, homoktéglagyár, műtrágyagyár stb. mind-mennyi olyan vállalat, mely temérdek embernek ad egzisztenciát, ezenkívül ott a közelben a sertésvásár, sok hízoló, nagy élénk közlekedési út. Mindezt belátta az ezen vidékre utalt lakosság s ez az oka annak a nagy keresletnek s az ennek kapcsán támadt értékelkedésnek — mely a vágóhid környékét oly mértékben fellendítette.

Műtrágyagyár. Egy szerényen működő vállalatunk kezd az érdeklődést maga felé vonzani. Ez a Debreceni műtrágyagyár részvénytársaság. Mindidáig ez kisebb keretben mozgott és bizony gyenge eredményt tudott fölmutatni, mióta azonban az igazgatói állásba egy szakértő embert választottak, ez a vállalatot mind jobban és jobban fejleszti és a mint értesülünk, a társaság papirosa napról-napra nemcsak javul, de már keresletnek is örvend. Örömmel konstatáljuk e tényt és szép reményekkel nézünk a zárlat elébe.

Parcellázás. Egész sereg parcellázás iránti kérvény érkezett be a városi tanácshoz. Amint látjuk, a tanács mindenütt hozzájárult a kérelem teljesítéséhez, csupán azt köti ki, hogy az utcanyitásra szükséges területeket a tulajdonosok díjmentesen bocsásák át e célra.

A Böszörményi-ut világitása. A Böszörményi-ut a tavasszal villanyvilágitást nyer, ami természetesen szintén emelni fogja e nagy, széles és élénk forgalmu utcát.

Bankkimutatás. Az Osztrák-Magyar Bank állása október hó 23-án ez volt: Bankjegyforgalom 2.337.707.000 (—42.484.000) korona, ércéskészlet 1.641.018.000 (—7.309.000) korona, leszámítolási tárca 1.024.507.000 (—15.343.000) korona, lombard 71.907.000 (—6.053.000) korona, azonnal esedékes tartozások 255.690.000 (+10.018.000) korona,

**Legfőbb ideje, hogy
CERES-pályázaton résztvegyen!**

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

— adóköteles bankjegyi forgalom 96,688,000
(—35,175,000) korona.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Büchler Armin, Kispeszt; Mischy Gida, Fiume, Glimber Lipót, Budapest.

Bünygyi zárlat egy takarékpénztár ellen. Nyitráról táviratozzák: A nyitra ügyészség bünygyi zárlatot rendelt el a Nagytapolcsányi Takarékpénztár ellen. A vizsgálat kiderítette, hogy az igazgatóságot bünyös vizsgálások terhelik. Mintegy félmillió koronáról egyáltalán nincs elszámolás és annak hovatartozását nem tudták megállapítani. Az igazgatóság egyes tagjai értéktelen, de nagy összegű váltókat helyeztek el az intézetnél, hamis betétkönyvekre vettek fel pénzeket dunántúli és királyhágóntúli pénzügyintézeteknél. A takarékpénztár bukása magával rántott két másik pénzügyintézetet is. Egy harmadik főhitelező, a Bars megyei Népbank követeleivel biztosítva van. A takarékpénztárnál érdekelt betevő parasztság körében nagy az izgatottság. Felsenburg Henrik vezérigazgató és Pollák Salamon igazgatósági tag ma bejelentették, hogy állásuktól visszalépnek.

Ingatlanok forgalma.

Zöld Sámuelné Csanak Julianna veszi özv. Juhász Jánosnétól a Késes-utca 39. sz. házat 24000 kor.

Takács István és neje Szabó Zsófia veszi özv. Takács Jánosné és társaitól Köntöskerti ingatlant 5600 kor.

Géder János és neje Nánási Julianna veszi Török István és neje Galmi Eszter veszi Pelbárt Ferenc és neje, Balogh Esztertől a Hatvan-utcai szőlőt 6800 kor.

— Eladó szőlő a Sesta-kertben. Értekezhetni Mayer Jenőnél a Mayer Jenő és Béla cég üzletében, Piac-utcán.

Ujra megnyitott a Rózsa-féle

női felöltő és kalap áruház
Kistemplombazár
csupa új árukkal.

Szabó iparos szaktársak!

Gyapju szöveteket és bélés árukat olcsón csakis

Fettmann Sándornál

Sas u. 4. szám alatt szerezhetik be.

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

Üveg készletek.

Étkez- és mosó szervizek a legújabb formában és minőségben.

Petroleum-lámpák
Kifüggetlenül. Az izzólámpák felől engedélyeztetni nagy mennyiségben rakományok vannak.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávé- és tea készletek. — Alpakka és ezüstöt evőeszközök.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Weiss József

angol női szabó.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cim táblát és mindennemű vésést olcsón készít

Első Debreczeni Vésnöki Műterem

Eatthyány-u. 22. sz.

BARSONY,

selyem, csipke, keztyű, harisnya legszébb, legdivatosabb, legolcsóbb

a Budapesti csipke áruház

fióküzletében, Sas-u. 4.

Kizárólag alkalmi vételök.

Napon'ta érkeznek ajándékok. Pontos, szolid kiszolgálás.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.

MÁRTONFALVY EMILNÉ

Piacz-u. 58. sz. alatt. (Iparbank épületében.)

Ajánlja a legnagyobb választékban bőrárt, karmantyukat, mullókat és mindennemű szörme árukat a legolcsóbb szabott árakban.

B O R T

bármily nagy mennyiségben veszek a legmagasabb napi árban.

Borbizományi üzlet

Miklós-utca 18.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi ajándékok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, :: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek

Moskovits József

uriszabó divattermében, Piacz-u. 26.

Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

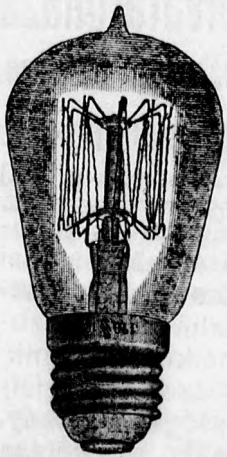
Rendkívül finom

himző monogrammok

épen olyan szépek és tartósak, mint a kézzel himzett monogrammok.

Tacatonként 1 korona.

Kapható Zavatzky Leó urnál, Piacz-u. 16.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényvel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát füllel állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki hirdakorodásnál tessék válasz blyegyet osztolni.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virág-üzletben.

Ügyes takarítóné kerestetik. Miklós-u. 49.

Izr. tanítónő kitünő oklevéllel magántanulók oktatását, correpetálást elfogad. Czim a kiadóban.

Kereskedelmi iskolában érettségezett fiatal ember egy éves prakszissal állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Megbízható embert keresünk Hajdusoboszlóról. Czim a kiadóban.

14-15 éves fiúk sok pénzt kereshetnek megbizásunk folytán. Czim a kiadóba.

Jó írásu fiatal ember cimírásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cím 339. számú telefon.

Több évi gyakorlattal levelezésben és könyvelésben jártas uri leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóban.

8-ik gimnázium első osztályu gimnázista, vagy elemista tanítását elfogadja. Czim a kiadóban.

Ügyes tarka varrónő házakhoz ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Kereselek azonnali belépésre egy szakácsnét jó fizetéssel Piacz-utca 42. szám, hátul az emeleten jobbra.

Adás-vétel.

Valódi ementáli, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemogésajtok, teseni és hungari tovaaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos íllszerkereskedésében Piacz-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Egy jókarban lévő, asztali (Spór) konyha kályha eladó. Czim Rákóczy-u. 3.

Eladó szőlő a sestakertben. Értekezhetni Máyer Jenőnél a Máyer Jenő és Béla cég üzletében Piacz-utcán.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz alatt a keresztépületben.

Boraczet házilag készült kapható Czim. a kiadóba.

Új állapotban lévő selyem ruha, többféle kosztüm és ruhák sürgösen eladók Piac-u. 49. sz. alatt II. emeleten.

Vámospércsen 40 holdas tanyabirtok szép szőlővel és egy 20 holdas tag kis szőlővel, épülettel. — H.-Böszörményben három ház eladó. Debreczeni ingatlanért is elcsere-lendő, vagy bérbe kiadó. Böszörményben a Vénkertben és Debreczenben a Boldog-kertben házhelyek eladók. Értekezhetni Debreczenben, Varga-utca 43. szám alatt a tulajdonossal.

Eladó 6 darab ebédlöbe való szék. Czim a kiadóban.

Eladó kisebb nagyobb ládák, törékeny dolgok becsomagolására igen alkalmasak. Czim a kiadóban.

Megvételre keresek egy jó karban levő vaságyat, íróasztalt és egy konyhába való spórt sürgösen. Czim a kiadóban.

Miklós-utca 10 szám alatt egy tiszta női téli kabát eladó, értekezhetni ugyanott.

A saját készítményü
czipő áruházban
férfi amerikai czipők 12 K-ól 23 K-ig kapható a leg jobb és legtartósab kivitelben, ugyezintén női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban lehet most beszerezni
FISCHER MENYHÉRT
saját készítményü czipő áruházban Piacz-utca 9. szám alatt.

Különféle.
Ha jól akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piacz-utca 85. az (Uj-utczában.)

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piacz-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Schwarz Daniel a Városházával szemben ismét közvetít mindennemű árukat részletfizetésre.

Intelligens izr. urinőnél egy vagy két fiatal ember teljes ellátást nyerhet Arany János-utca 16.

Kosárfonoda, gyermekkocsi raktár Kossuth-utca 25. Javításokat készítünk.

Tegnap délután a nagyváradi-debreczeni vonat egyik szakaszában ott felejtettem több képet, szives megtaláló 10 korona jutalomban részesül e lap kiadóhivatalában

Tiszta agyagból készült szép és
cserép, fali téglá
és legszebb
nyersfalazati téglá
csak a
Karczagi
agyagiparnál
Karczagon szerezhető be.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.
Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászokocsiakkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végzünk. **Temetéseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztoságos verseny.** Gyászok házaknál **kegyeltséért nem tolakodunk Csabás személyes meghívásra jelentkezők temetések felvétele végett.**

BOLINDER-féle
nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgöny-czim: Szabóék
Telefon 76-48 132-50

Csak Szabó Emil és Társánál kaphatók.
BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.
benzin motorok. Szivógézmotorok. Teljes malamberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kérjük a címre ügyelni

Apródy József
órász és ékszerész
Piacz-u. 12. szám alatti üzletét 1. év november 1-től Egyháztér 5. szám helyezi át. (Nőiipariskola épületébe.)
Tanuló fizetéssel felvétetik.

Uri öltönyöket
bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint
HUBAY GYÖRGY
uri szabó
DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Hölgyeim!
Felhívom b. figyelmüket, hogy az összes rőfös árakban, a melyeket többet raktáron nem tartok, **most az alkalom,** hogy ezekben szükségleteket gyári árban beszerezhessék. — Az olcsóság bizonyítékául szolgáljon az itt felsorolt néhány cikk.
Csikos flanellek . . . . . 18 kr.-tól
1-a Szintartó zsinór barchetek . 37 „
120 cm. széles costum kelmék . 43 „
120 „ angol „ „ . 76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben . . . . . 138 „
140 cm. valódi angol costum kelmék 128 „
És még sok más cikk, nagyon olcsó árban. **Nem partii árak!** Szép, új divatos dolgok. — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.
Menyasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, díszárak és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN divatáruháza
Piacz-u. 85. Royal kávéházzal szemben.